

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.033/2024/6. szám

A felperesek:

felperes1 (cím1) I. rendű;

felperes2 (cím2.) II. rendű;

felperes3 (cím1) III. rendű;

felperes4 (cím1) IV. rendű

A felperesek képviselője:

Varga-Orvos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Varga-Orvos Zoltán ügyvéd, cím3)

Az alperes:

alperes1 (cím4)

Az alperes képviselője:

Dr. Porpáczy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Berkéné dr. Porpáczy Szilvia ügyvéd, cím5)

Az alperes érdekében beavatkozott:

Dr. Hadházi Éva ügyvéd (cím6 által képviselt beavatkozó1 (cím7)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperesek 176. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

37.P.20.377/2019/173. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben megváltoztatja, és az alperes által az I-II. rendű felpereseknek fizetendő sérelemdíj összegét személyenként 20.000.000 (húszmillió) forintra, a III-IV. rendű felpereseknek fizetendő sérelemdíj összegét személyenként 6.000.000 (hatmillió) forintra, és ezeknek az összegeknek az elsőfokú ítélet szerinti késedelmi kamatára felemeli.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 200.345 (kettőszázezer-háromszáznegyvenöt) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbezés elbírálása szempontjából jelentős tényállás szerint az I. és II. rendű felperesek az I. rendű felperes harmadik terhességéből 2016. február 12. napján született perben érdekelt nevű gyermek szülei, a III. és IV. rendű felperesek az I. rendű felperes idősebb gyermekei.
- [2] perben érdekelt az alperes jogelődje, a kórház által végzett várandósgondozást követően Down-szindrómával született. Az egészségesen született kortársaihoz képest születésétől kezdődően folyamatosan elmarad mind az értelmi, mind a testi fejlődésben. Társult betegségei folytán kardiológiai, szemészeti, ortopédiai, neurológiai, fülészeti gondozott, tartósan gyermek-rehabilitációs kezelésben részesül, enyhe intellektuális képességzavara és nem meghatározott beszéd- és nyelvfel fejlődés zavara áll fenn. Önmagát csak részben látja el, halmozottan fogyatékos. Súlyos tanulási zavarral küzd, sajátos nevelési igényének megfelelő különleges bánásmódot igényel, intenzív, több területet érintő gyógypedagógiai fejlesztése elengedhetetlen. Betegségének súlyossága az enyhe és közép súlyos fokozatok közé tehető. Állapotában döntő változás hosszú távon sem várható, önálló életvitelre nem lesz képes, ápolása, gondozása családjának élethosszig tartó feladatot jelent. Cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezése várható tizennyolc éves kortól.
- [3] perben érdekelt az egészséges gyermekkorral együtt járó gondozáson, ápoláson, felügyeleten túlmenően folyamatosan többlet ápolásra, gondozásra, felügyeletre szorul még a legalapvetőbb napi tevékenységek (étkezés, öltözködés, mosdás, fürdés, fogmosás, tornáztatás, wc-használat, éjszakai bevizelezések miatti pelenkázás) terén is. Állapota az egészséges gyermekeknél több munkát igényel a háztartásban (bevásárlás, főzés, takarítás, mosás, teregetés, vasalás). Szükségleteinek kielégítésével együtt járó háztartási teendők mellett a gyermekkel való szükséges foglalkozás, fejlesztés, az emiatti utazások a családra folyamatosan többlet terhet rónak.
- [4] A gyermek fejlődési rendellenessége az I-II. rendű felperesek részéről a mindennapi élet során felmerülő tevékenységek, továbbá az otthon is végzendő fejlesztések terén fokozott közreműködést igényel, emellett otthoni tartózkodása során gyakorlatilag állandó felügyeletre van szüksége. Állapota az I-II. rendű felperesek számára fokozott fizikai és pszichés megterheléssel jár, emiatt az I. rendű felperes munkavégzésre irányuló jogviszonyt nem tud létesíteni, ami jövedelemvesztést okoz. Beszűkült életvitelük miatt az I-II. rendű felperesek társas és szociális kapcsolatai negatív irányban változtak. Az I. rendű felperes pszichés problémái miatt kezelésre szorult, lelki állapotát a szorongás, a bűntudat, az önvád, a női- és anyaszerepben való elégedetlenség érzése, a II. rendű felperes lelki állapotát a szorongás, elkeseredettség, az örömtelenség jellemzi. Máig nem tudták teljes mértékig feldolgozni a gyermekük egészségkárosodását. Megterhelő számukra, hogy gyermekük fogyatékoságával nap mint nap szembesülniük kell, a család mindennapjait, a társas kapcsolataikat annak szem előtt tartásával kell kialakítaniuk, hogy fogyatékos gyermeket nevelnek.
- [5] A III-IV. rendű felperesek nem élhették meg azt az önfeledt gyermekkort, amit más egészséges családokban nevelkedő gyerekek, a szülei részéről rájuk jutó figyelem csökkent és gondokkal terhelt, nevelésük, támogatásuk háttérbe szorult. A szülőket gyakran látják elkeseredni, panaszkodni, édesanyjukat sírni, amely személyiségfejlődésükre negatívan hat.
- [6] A felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az alperes – mivel jogelődje a Down-szindrómára utaló jelek figyelmen kívül hagyásával a terhességmegszakítás

szempontjából nem hozta őket döntési helyzetbe – megsértette az I. és II. rendű felperesek tájékoztatáshoz, önrendelkezéshez, terhességmegszakításhoz, családtervezéshez, harmonikus, kiegyensúlyozott és háborítatlan magánélethez, a család intézményének sérthetlenségéhez, az egészséges családban éléshez, egészséges gyermek felneveléséhez, emberi méltósághoz, a vagyoni viszonyok sérthetlenségéhez való jogát; a III. és IV. rendű felperesek harmonikus, kiegyensúlyozott és háborítatlan családi élethez, egészséges családban éléshez, egészséges személyiségfejlődéshez fűződő jogát, ami miatt kérték kötelezni az alperest az I. és II. rendű felperesek részére személyenként 17.000.000 forint, a III. és a IV. rendű felperesek részére személyenként 5.000.000 forint sérelemdíj, ezeknek az összegeknek 2016. február 13. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint az I. és II. rendű felperesek részére kártérítés, továbbá kártérítési járadék megfizetésére olyan módon, hogy az alperes marasztalása jogi képviselőjük számlájára történő utalásra kötelezés elrendelésével történjen.

- [7] Az alperes és a beavatkozó – az alperes felelősségbiztosítója – a kereset elutasítását kérte, mert álláspontjuk szerint a terhesség gondozás megfelelt a szakma szabályainak és az elvárható gondosságnak.
- [8] Az alperes az I-II. rendű felpereseknek ideiglenes intézkedés alapján 2019. november hónaptól az ítélelhozatal időpontjáig – 52 hónapra – havonta 110.406 forintot, összesen 5.741.112 forintot megfizetett.
- [9] Az elsőfokú bíróság 71. sorszám alatt meghozott közbenső ítéletével megállapította az alperes kártérítési felelősségének fennállását a felpereseknek okozott, a 2016. február 12. napján született perben érdekelt nevű gyermek fejlődési rendellenességének fel nem ismerésével okozati összefüggésben bekövetkezett károkért. A Pécsi Ítéltábla a Pf.III.20.060/2022/5/I. számú rész-közbenső ítéletével a közbenső ítéletet rész-közbenső ítéletnek tekintette, azt részben megváltoztatta, és mellőzte az alperes kártérítési felelősségének megállapítását a 2016. február 12. napján született perben érdekelt nevű gyermek fejlődési rendellenességének fel nem ismerésével okozati összefüggésben a III. és IV. rendű felpereseknek okozott károkért; egyebekben az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [10] Az alperes személyében a rész-közbenső ítélet meghozatalát követően törvényi jogutódlás következett be, ezért az elsőfokú bíróság engedélyezte, hogy a alperes1 a kórház alperes jogutódjaként a perbe lépjen.
- [11] A jogerős rész-közbenső ítéletet követően folytatódó eljárásban az I-II. rendű felperesek keresetváltoztatást terjesztettek elő, 83. sorszám alatt a kártérítési járadék havi összegét 898.391 forintra emelték fel (amelyből havi 120.000 forint az alap-felnevelési költség), 158. sorszám alatt az I-II. rendű felperesek részére személyenként 20.000.000 forint, a III-IV. rendű felperesek részére személyenként 6.000.000 forint sérelemdíj és késedelmi kamata megfizetésére kérték kötelezni az alperest.
- [12] Az alperes és a beavatkozó a keresetet összecszerűségében vitatták, a kért sérelemdíjat eltúlzottnak tartották. Az alperes a gyermek megszületésének tényével okozati összefüggésben álló kártérítési követelés (az ún. alap-felnevelési költségek) tekintetében a Kúria 2/2022. számú jogegységi határozata alapján is kérte a kereset elutasítását.
- [13] Az elsőfokú bíróság 173. sorszámú –180. sorszámra kiegészített – ítéletében megállapította, hogy az alperes jogelődje megsértette a felpereseknek a családi élethez, továbbá az I. rendű felperesnek az önrendelkezéshez, az I-II. rendű felpereseknek a családtervezéshez, a III-IV. rendű felpereseknek az egészséges személyiségfejlődéshez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a várandósgondozás során az I- II. rendű felperesek gyermeke, a III-IV. rendű felperesek testvére, a 2016. február 12. napján született perben érdekelt Down-szindrómáját nem ismerte fel, a genetikai rendellenesség kizűrésére irányuló további vizsgálat lehetőségéről az I-II.

rendű felperesek tájékoztatását elmulasztotta, ennek folytán a gyermek egészségkárosodottan megszületett.

- [14] Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg I-II. rendű felpereseknek személyenként 17.000.000 forint, a III-IV. rendű felpereseknek személyenként 5.000.000 forint sérelemdíjat, és ezeknek az összegeknek a határozathozataltól – 2024. február 5. napjától – számított késedelmi kamatát. Marasztalta az I-II. rendű felperesek, mint együttes jogosultak javára 21.177.534 forint (hátralékos járadékot is magában foglaló) kártérítésben, ennek egyes részösszegei után járó késedelmi kamatban, 2024. március 1. napjától kezdődően véghatáridő nélkül minden hónap 10. napjáig havi 519.056 forint járadékban, az I. rendű felperes javára 4.352.321 forint lejárt jövedelempótló járadékban és késedelmi kamatában, valamint jövedelempótló járadék címén 2024. március 1. napjától véghatáridő nélkül minden hónap 5. napjáig havi 188.083 forint járadékban. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, az alperest kötelezte az I-II. rendű felperesek részére 14.493.370 forint perköltség, az állam javára 70.400 forint állam által előlegezett költség megfizetésére, az ideiglenes intézkedést hatályon kívül helyezte és a járadékfizetésére vonatkozó rendelkezések előzetes végrehajthatóságát megállapította.
- [15] Ítéletének indokolásában az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 244.§ (2) bekezdésének, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§-ának és a 2:51.§ (1) bekezdés a) pontjának felhívásával részletesen elemezte, hogy az alperes rész-közbenső ítélet szerinti károkozó magatartása folytán a felpereseknek mely személyiségi joga sérült. Az I-II. rendű felpereseket a Down-szindrómás gyermek megszületésével ért nem vagyoni sérelmek körében elsősorban a középsúlyos értelmi fogyatékoság folytán a szülőkre háruló pszichés megterhelést értékelte. Hangsúlyozta, hogy a gyermek fogyatékoságával nap mint nap szembesülni kénytelen szülők számára ez önmagában is rendkívül súlyos lelki fájdalmat jelent, amellyel egész életükben együtt kell élniük. A korábbi, egészséges gyermekek nevelése mellett kialakított életmódjukat a beteg gyermek születésétől kezdve az ő igényeinek megfelelően kellett átalakítaniuk, ez az életvitel, a korábbi társas kapcsolatok beszűkülésével, a kikapcsolódási, szórakozási lehetőségek nagymértékű csökkenésével jár. A szülők saját életcéljaik megvalósítását alárendelték a beteg gyermek gondozásának, fejlesztésének a lehetőségekhez képest a legnagyobb mértékű önellátás elérése érdekében, amit csak a közös szabadidős tevékenységek, az egymással eltölthető idő terhére, pszichés erőforrásaik fokozott mozgósításával tudnak teljesíteni. Értékelte annak súlyát is, hogy a gyermek – az orvosszakértői vélemény szerint – a sokrétű fejlesztő foglalkozások ellenére is várhatóan egész életében támogatásra fog szorulni, kétséges a későbbi önellátási képessége, ez a szülők számára további szorongást, a jövővel kapcsolatos aggodalmat okoz. Az elsőfokú bíróság a hátrányokat mérlegelve az utóbbi évek inflációjának jelentős mértéke folytán az elbíráláskori ár- és értékviszonyok és a más, hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlat figyelembevételével az I-II. rendű felperesek esetében 17.000.000 – 17.000.000 forintot tartott alkalmasnak az őket ért nem vagyoni sérelmek hozzávetőleges pénzbeli kompenzációjaként.
- [16] A III-IV. rendű felperesek tekintetében az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt értékelte, hogy egészséges testvér esetén szüleik több figyelmet, időt, energiát tudtak volna, és tudnának a jövőben is rájuk fordítani. A szülők megfeszített törekvése a beteg gyermek fejlesztésére, az emellett fennálló időhiány és pszichés feszültség nyilvánvalóan – még alapvetően harmonikus családi közösség esetén is – negatívan, megterhelően hat az egészséges testvérek mindennapjaira. E szempontokra figyelemmel a III-IV. rendű felperesek esetében 5.000.000–5.000.000 forint nem vagyoni kártérítést látott alkalmasnak az elszenvedett nem vagyoni hátrányok kompenzálására.
- [17] Az I-II. rendű felperesek kártérítési igényét a Ptk. 6:518.§-a, 6:519.§-a, 6:522.§ (1) és (2) bekezdése és 6:527.§-a felhívásával bírálta el.

- [18] A keresetet az alap-felnevelési költségek megfizetésére vonatkozó részében (5.380.000 forint már ténylegesen felmerült költség és a jövőre nézve havi 120.000 forint járadék és ezek kamata) a Kúriai Jogegységi Panasz Tanácsa 2/2022. számú jogegységi határozatára figyelemmel elutasította.
- [19] Az egyéb vagyoni kárigények közül a többlet ápolással-gondozással-felügyelettel és a háztartási kisegítéssel felmerült többletköltségeknél az érvényesíthető időszakot és a napi óraszámot az aggálytalan orvosszakértői vélemény alapján vette figyelembe, a hozzátartozók által elvégzett ápolási, gondozási, felügyeleti tevékenység és a háztartási kisegítő óránkénti költségét pedig az erre szakosodott cég keresetlevélben megjelölt óradíja helyett – a bírói gyakorlatban szintén elfogadott – minimálbér alapján határozta meg. Kötelezte az alperest az orvosszakértői vélemény szerint indokolt fejlesztő egészségügyi játékok költségének, valamint a gyermek szállításához szükséges személygépjármű tekintetében az önerő 50%-át kitevő összegnek a megfizetésére. Az igénybe vett rehabilitációs kezeléseket és fejlesztő foglalkozásokat – a lovasterápia kivételével – szükségesnek értékelte, ezek költsége és a felmerült utazási többletköltség, továbbá az óvodába, iskolába, munkahelyre járással kapcsolatban felmerült utazási többletköltség megfizetésére kötelezte az alperest, és marasztalta az I. rendű felperes jövedelemkiesésére figyelemmel jövedelempótló kártérítési járadékban is.
- [20] Nem teljesítette azt a kérelmet, hogy az alperes a felperesek jogi képviselőjének számlájára történő utalással fizesse meg a marasztalási összeget, mert az ítéletben megállapított fizetési kötelezettség teljesítésének módját a határozat végrehajtására vonatkozó kérdésnek minősítette.
- [21] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek fellebbeztek, annak részbeni megváltoztatását, az alperes által fizetendő sérelemdíj összegének felemelését kérték az I.-II. rendű felperesek vonatkozásában személyenként 20.000.000–20.000.000 forintra, a III.-IV. rendű felperesek tekintetében személyenként 6.000.000–6.000.000 forintra. Kérték továbbá az alperes kötelezését az I-II. rendű felperesek részére 2024. március 1. napjától véghatáridő nélkül további havi 120.000 forint járadék megfizetésére az alap-felnevelési költség megtérítéseként. A teljesítés módjának meghatározására irányuló kérelmük teljesítésével arra is kérték kötelezni az alperest, hogy a jogerős ítéletben szereplő összegeket a felperesek jogi képviselőjének ügyvédi letéti számlájára utalással teljesítse.
- [22] Az elsőfokú ítélet sérelemdíjban marasztaló rendelkezését azért támadták, mert álláspontjuk szerint az a töretlen – és a fellebbezésben felhívott döntésekből is kitűnő – ítélkezési gyakorlat által megkövetelt teljes reparáció követelményének nem felel meg. Az ár- és értékviszonyokban 2022 év óta bekövetkezett jelentős változás – a KSH adatai szerint az infláció a 2022-es évben 14,5%, a 2023-as évben 17,7%, a háztartási fogyasztási cikkek drágulása még ennél is magasabb volt – megfelelő értékelését elmulasztotta az elsőfokú bíróság, és az infláció kihatása tekintetében megfelelő indokolást sem adott. Az általuk előadottak igazolására felhívtak több jogerős döntést, amelyekben a kromoszóma rendellenességgel született gyermekek hozzátartozóinak megítélt sérelemdíjak az elsőfokú ítéletben meghatározott nagyságrendűek úgy, hogy a sérelemdíjak mértékében a 2022. évtől bekövetkezett infláció nem kerülhetett figyelembevételre. Megsértett jogszabályként e körben a Pp. 346.§ (5) bekezdését és a Ptk. 6:522.§ (1) bekezdését jelölték meg.
- [23] A felperesek az alap-felnevelési költséget érintően a jogszabálysértést részletesen indokolták lényegében azzal, hogy álláspontjuk szerint a 2/2022. jogegységi határozat, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság az ezt térítő, a fellebbezésben 2024. március 1. napjától véghatáridő nélkül igényelt havi 120.000 forint járadék vonatkozásában a keresetet elutasította, sérti a Ptk. 6:522.§ (1) bekezdését, a tulajdonhoz való alkotmányos alapjogot és

az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított tulajdon védelméhez való egyezményes jogot.

- [24] A teljesítés módjának a felperesi jogi képviselő ügyvédi letéti számlájára utalással való meghatározása álláspontjuk szerint a Pp. 68.§ (3) bekezdésének megfelel, annak az ítélet rendelkező részébe történő foglalását a bírói gyakorlat is elfogadja, ezért az erre irányuló felperesi indítványt jogszabálysértően hagyta figyelmen kívül az elsőfokú bíróság.
- [25] Az alperes és a beavatkozó fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.
- [26] A fellebbezés részben alapos.
- [27] Az elsőfokú ítéletet sérelemdíjat megállapító részében a felperesek anyagi és eljárási jogszabálysértésre hivatkozással is támadták, a másodfokú bíróság azonban az anyagi jogi felülbírálat körében az elsőfokú ítélet e rendelkezéseit, mint az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntést jogszabálysértés nélkül is felülmérlegelhette [Pp. 369.§ (3) bekezdés d) pont].
- [28] A Ptk. 2:52.§ (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróságnak az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatására – tekintettel, egy összegben kell meghatároznia.
- [29] Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj mértékének meghatározása során a Pp. 346.§ (4) és (5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének eleget tett, az ítélet tartalmazza az általa megállapított tényeket, a felek kérelmeit, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat, kitért arra is, hogy a felperesek által felhívott eseti döntések mellett miért nem találta teljesíthetőnek a sérelemdíj vonatkozásában a keresetet a felemeléssel érvényesített részében.
- [30] Az elsőfokú bíróság részletesen ismertette az I-II. rendű felperesek Down-szindrómával született gyermekének egészségi állapotát, amelyből kiemelendő, hogy önálló életvitelre soha nem lesz képes, ápolása, gondozása családjának élethosszig tartó feladatot jelent. Számba vette, hogy mindez milyen terhet jelent egyrészt az I-II. rendű felperesek, a gyermek szülei, másrészt a III-IV. rendű felperesek, a gyermek nagyobb testvérei számára, az egészségkárosodottan született gyermek nevelése-gondozása mennyiben alakította át a család életét, és az egyes felperesek mindennapi életét milyen módon formálta át.
- [31] Az I. és II. rendű felperesek élete gyermekük állapota miatt folyamatos küzdelemmé vált, aminek gondját nem enyhíti semmilyen kedvező kilátás: a beteg gyermek melletti helytállás, állapotával való szembesülés terhe életük valamennyi területére – családi életükre, párkapcsolatukra, szociális kapcsolataikra, saját személyiségképükre és személyiségük kiteljesítésére – negatív hatással van. Az alperes nem csupán a kisebb gyermekük felnövekedésével általánosan járó örömtől fosztotta meg őket, hanem mindazoktól az előnyöktől, érzelmi biztonságtól és feltöltődéstől, amit egy egészségesen működő család a hétköznapi nehézségek mellett is nyújthat. Az I. rendű felperes részéről a teljes és önfeláldozó odafordulás minden más szerepének háttérbe szorításával, erőtartálékainak kimerítésével jár, míg a II. rendű felperesnél az elfogadás nehézségei, a szorongás, elkeseredettség, örömtelenség számottevőek.
- [32] A III. rendű felperes tizenkettő, a IV. rendű felperes kilenc éves volt, amikor testvérük megszületett. Egészségi állapota miatt a III-IV. rendű felpereseknek meg kell küzdeniük az egészségkárosodott testvér családban élésével járó lelki teherrel, és viselniük kell azokat a hátrányos hatásokat, amelyeket ez a személyiségfejlődésükre jelenthet. Gyermekkoruk, annak is a felnőtté válást meghatározó kamaszkori időszaka a betegség által megterhelt légkörben telt, illetve telik még a IV. rendű felperes vonatkozásában. Az indokolt szülői odafordulás a II. és III. rendű felperesek erőtartálékainak korlátozottsága miatt csak kisebb mértékben valósulhat meg irányukban, és egész életükben azzal kell szembesülniük, hogy a szülői figyelem elsősorban egészségkárosodott testvérük felé irányul.

- [33] A sérelemdíj mértékének meghatározásakor az elsőfokú bíróság által is alkalmazott Ptk. 6:534.§ (1) bekezdése a sérelmet szenvedett fél védelmét szolgálja, azt biztosítja, hogy az értékviszonyokban a késedelmi kamattal nem kompenzált jelentős változás kockázatát a jogsértő fél viselje. Az e jogszabályi rendelkezés alkalmazását megalapozó helyzet a perbeli esetben nyilvánvalóan fennáll, hiszen a fogyasztói árak növekedése már 2019-ben és 2020-ban is meghaladta a késedelmi kamat mértékét, ez a különbség pedig 2021 óta kifejezetten jelentős. Az értékviszonyok változásának megfelelő értékelése azonban a felperesek fellebbezési álláspontjával szemben nem egyszerűen a hasonló ügyekben kialakult, az összecszerúságra vonatkozó ítélkezési gyakorlatban megjelenő összegek KSH által közzétett inflációs mértékkel való megemelését jelenti. A bíróságoknak a jogintézmény személyiségi jogaiban megsértett személyre koncentráló, a számára okozott nem vagyoni sérelmek kompenzálását célzó rendeltetését kell minden ügy egyedi jellemzői alapján szem előtt tartania.
- [34] A másodfokú bíróság mindezek számbavétele mellett úgy ítélte meg, hogy az ítélelhozatali ár- és értékviszonyok figyelembevételével a fentebb részletezett hátrányok kiegyensúlyozásához a felperesek fellebbezésében kért, az I-II. rendű felperesek esetében személyenként 20.000.000 forint, a III-IV. rendű felperesek esetében személyenként 6.000.000 forint sérelemdíj szükséges, ezért a felperesek fellebbezését ebben a részében teljesítve, az alperes marasztalását ezekre az összegekre és az elsőfokú ítélet szerinti kamataira felemelte.
- [35] Nem találta ugyanakkor alaposnak azt a fellebbezési kérelmet, hogy az alperest kötelezze az I-II. rendű felperesek részére 2024. március 1. napjától 120.000 forint/hó alap-felnevelési költség megfizetésére.
- [36] A felperesek álláspontja szerint a 2/2022. jogegységi határozat, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság az alap-felnevelési költség körében a keresetet elutasította, és így az elsőfokú ítélet is sérti a Ptk. 6:522.§ (1) bekezdését, a tulajdonhoz való alkotmányos alapjogot és az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított tulajdon védelméhez való egyezményes jogot.
- [37] A Kúria jogegységi határozata a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 42.§ (1) bekezdése értelmében a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező, így a másodfokú bíróságnak eltérő következtetés levonására sem módja, sem lehetősége nem volt, amely eleve szükségtelenné tette a fellebbezésben írt jogi érvek értékelését. A másodfokú bíróság azt is hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 37.§ (2) bekezdése értelmében a jogegységi határozatok Alaptörvénnyel, illetve nemzetközi szerződéssel való összhangjának vizsgálata nem a perbíróság, hanem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.
- [38] Nem látott lehetőséget a másodfokú bíróság arra sem, hogy az alperest a felperesek és jogi képviselőjük között létrejött letéti megállapodás alapján az ügyvédi letéti számla útján történő teljesítésre kötelezze. Ennek a megállapodásnak az alperes nyilvánvalóan nem volt részese, a Pp. 68.§ (3) bekezdése pedig – amely szerint a meghatalmazás kiterjed a peres pénz és az eljárási költségek átvételére is – a bíróságot nem jogosítja fel arra, hogy az alperest – a Ptk. 6:42.§ (3) bekezdése alapján minden pénz átadására irányuló kötelezettség teljesítése során irányadó, a Ptk. 6:42.§ (1) bekezdése szerint a kötelezettet megillető választás jogát figyelmen kívül hagyva – letéti számlára való teljesítésre kötelezze, különösen harmadik személy javára.
- [39] Az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség a sérelemdíj másodfokú bíróság által felemelt összege mellett is arányban áll a kifejtett ügyvédi tevékenységgel, ezért azt a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása ellenére sem emelte fel.

- [40] Mindezen indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján részben, a sérelemdíj mértékét érintő részében megváltoztatta, míg egyéb fellebbezett részében helybenhagyta.
- [41] A másodfokú eljárásban a perköltség viseléséről való döntés a Pp. 83.§ (2) bekezdése alapján arra figyelemmel történt, hogy a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés alapján 235.700 forint költséget felszámító felperesek fellebbezése 85%-ban vezetett sikerre, az alperesnek és a beavatkozónak pedig megtérítendő költsége nem merült fel.
- [42] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bekezdés f) pontja és (2) bekezdése alapján személyes illetékmentes, a felperesek személyes költségmentességben részesültek, ezért a meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Pécs, 2024. október 10.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró